

τακτήσεις, ὁ δεύτερος τὴν ἀνακούφισιν τῆς ἀνθρώποτης. Οὗτος θεωρεῖ τὴν ζωὴν τοῦ ἀνθρώπου πολυτιμωτέραν μυρίων νικῶν· ἐκεῖνος θυσιάζει ἑκατομμύρια ὑπάρξεων ὑπὲρ τῆς φιλοδοξίας ἐνός. Ὁ νόμος, οὐτινος εἴμεθα τὰ ὄργανα, ζητεῖ, καὶ ἐν τῷ μέσῳ τῆς σφαγῆς ἀκόμη, τὴν θεραπεσίαν τῶν αἱματηρῶν κακῶν, τὰ ὅποια προξενεῖ ὁ νόμος τοῦ πολέμου. Οἱ ἐπίδεςμοι οἱ ὀφειλόμενοι εἰς τὴν ἡμετέραν ἀντισηπτικὴν μέθοδον προφυλάττουσι τὴν ζωὴν χιλιάδων στρατιωτῶν.

» Ποῖος ἐκ τῶν δύο νόμων θὰ ὑπερισχύσῃ; Μόνος ὁ θεὸς γνωρίζει. Ἄλλὰ δυνάμεθα νὰ βεβαιώσωμεν ὅτι ἡ γαλλικὴ ἐπιστήμη ὑπακούουσα εἰς τὸν εὐεργετικὸν τοῦτον νόμον, ἀγωνίζεται πρὸς εὐρυσίν τῶν ὀρίων τῆς ζωῆς.»

Η ΕΥΡΩΣΤΙΑ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ

Mens sana in corpore sano. Τὸ παλαιόφατον ἀπόφθεγμα ἐκθάπτεται τῆς λήθης. Ἡ παραμεληθεῖσα διάπλασις τοῦ σώματος ἤρχισε νὰ γίνεται ἀντικείμενον δημοσίας μερίμνης. Ἐν Γαλλίᾳ, κατόπιν ζωηρᾶς ὠθήσεως τὴν ὁποίαν ἔδωκεν ὁ τύπος, ὁ ἐν παντὶ ὠφελίμῳ πρωτοστατῶν, συνέστη ὁ «Σύνδεσμος τῆς σωματικῆς διαπλάσεως», οὗ μετέχουσι πᾶν ὅ,τι ἐπιφανὲς κέκτηται ἡ Γαλλία, δύναται δὲ νὰ ἐγγραφῇ μέλος καὶ πᾶς οἰοσδήποτε Γάλλος, καταβάλλων ἐτησίως μικρὸν τι τίμημα.

Μεταξὺ τῶν πολλῶν ἐπιστολῶν, αἵτινες ἀπεστάλησαν ἐκ μέρους τῶν ἐξοχότητων τῶν γραμμάτων, τῶν ἐπιστημῶν καὶ τῆς καλλιτεχνίας πρὸς τὴν γραμματεῖαν τοῦ συνδέσμου, καταλέγονται ἐν γράμμα τοῦ Αἰμιλίου Ζολᾶ καὶ ἕτερον τοῦ Ἀμβροσίου Θαμᾶ, τοῦ διασήμου μελοποιῦ.

«Ζητεῖτε, γράφει ὁ Ζολᾶ, τὴν γνώμην μου περὶ τῆς σωματικῆς ἐκπαιδεύσεως. Πρὸ εἰκοσι καὶ δύο ἐτῶν ἔγραψον: «Τὸ σῶμα, ὅπως κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ ἀκράτου θρησκευτικοῦ φανατισμοῦ, παρημελήθη ἐντελῶς παρ' ἡμῖν· δὲν ἐξυψοῦται πλέον ἡ ψυχὴ, ἀλλὰ τὰ νεῦρα, ὁ ἐγκέφαλος· ἡ σὰρξ αἰμάσσει ἐκ τῶν ἐπανειλημμένων καὶ μυχιῶν κλονισμῶν, μὲ τοὺς ὁποίους τὸ πνεῦμα συνταράσσει ὀλόκληρον τὸν ἀνθρώπινον ὀργανισμόν. Εἶνε βέβαιον ὅτι νοσοῦμεν καὶ νοσοῦμεν τὴν ἀσθένειαν τῆς προόδου. Ὁ ἐγκέφαλος ὑπερτροφεῖ, τὰ νεῦρα ἀναπτύσσονται, ἐπὶ ζημίᾳ τῶν μυῶνων, αὐτοὶ δ' ἐξασθενοῦντες ἀδυνατοῦσι πλέον νὰ συκρατήσωσι τὴν ἀνθρωπίνην μηχανήν. Ἡ μεταξὺ ὕλης καὶ πνεύματος ἰσορροπία κατεστράφη. Ἡ νίκη δὲ αὕτη τῶν νεύρων κατὰ τοῦ σώματος ἐμόρφωσε τὰ ἦθη, τὴν φιλολογίαν, ὀλόκληρον τὴν ἐποχὴν μας, ὅποια εἶνε. Καιρὸς εἶνε νὰ μερμνήσωμεν πλέον καὶ περὶ τοῦ ἀτυχοῦς σώματος, ἂν εἶνε πλέον καιρὸς». Σήμερον τὸ νόσημα

ἔδεινώθη, οἴκοθεν δ' ἐννοεῖται ὅτι συμπράττω μεθ' ὑμῶν εἰς πᾶσαν προσπάθειαν ὑπὲρ τοῦ σκοποῦ, ὃν ἐπιδιώκετε».

Ὁ μελοποιὸς Θαμᾶς, μέλος τοῦ Ἰνστιτούτου καὶ διευθυντῆς τοῦ Ὠδείου, γράφει: «Πάντες οἱ ἐνδιαφερόμενοι ὑπὲρ τοῦ ἠθικοῦ καὶ πνευματικοῦ μεγαλείου τῆς ἡμετέρας πατρίδος κατανοοῦσι τὴν ἀνάγκην τῆς ἐπεκτάσεως τῆς σωματικῆς αὐτῆς ἀναπλάσεως. Τὸ ἀρχαῖον λατινικὸν ῥητὸν θαυμασίως καθορίζει καὶ συνοψίζει τὸ ζήτημα. *Mens sana in corpore sano.* Πλανᾶται ὅστις φρονεῖ ὅτι δύναται νὰ θυσιάσῃ τὸ ἐν ὑπὲρ τοῦ ἄλλου. Ὅπως ἡ ἀποκλειστικὴ ὑπὲρ τῆς σωματικῆς δυνάμεως μερίμνα θὰ διεκύβευε τὴν ὑψηλὴν θέσιν ἣν λαὸς τις κατέχει ἐν τῷ κόσμῳ, οὕτω καὶ ἡ ἀπόλυτος ὑπεροχὴ τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς τέχνης παρ' αὐτῷ δύναται νὰ τοῦ ἀφαιρέσῃ τὰ μέσα, ὅπως διατηρῇ ταύτην τὴν ὑπεροχὴν. Ἀληθῆ φρόνησιν μαρτυρεῖ ἡ συνταύτισις τῶν διεστώτων τούτων στοιχείων τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως ἐν ἐναρμονίᾳ ἰσορροπίας. Διὰ τοῦτο τὸν «Σύνδεσμον τῆς σωματικῆς διαπλάσεως», θεωρῶ ἔργον ὑγιοῦς φιλοσοφίας καὶ ἐνθέρμου πατριωτισμοῦ».

— * —

Η ΚΑΡΜΕΝ ΣΥΛΒΑ

ΣΤΕΦΑΝΟΥΜΕΝΗ

Ἡ Γαλλικὴ Ἀκαδημία διαθέτει πολλὰ βραβεῖα, ἅτινα ἐτησίως ἀπονέμει εἰς τὰ ἄριστα τῶν ὑποβληθέντων αὐτῇ φιλολογικῶν ἔργων. Κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο, μεταξὺ τῶν ἄλλων, ἐστεφάνωσε καὶ τὴν βασιλίссαν τῆς Ρουμανίας, βραβεύσασα διὰ χρυσοῦ μεταλλίου τὸ ὠραῖον αὐτῆς βιβλίον «Σκέψεις Βασιλίσσης», ἐξ οὗ πολλὰ ἠθολόγησεν ἡ *Ἔστια*. Ὁ ἰσόβιος γραμματεὺς τῆς ἀκαδημίας Δουσέ, ἐξαγγέλλων δημοσίᾳ τὴν ἀκαδημαϊκὴν κρίσιν περὶ τοῦ βιβλίου τούτου, διαγωνισθέντος χάριν τοῦ βραβείου Botta, ὅπερ ἀπονέμεται ἀποκλειστικῶς εἰς ἔργα συγγραφέντα ὑπὸ γυναικῶν, εἶπε: «Ἐν τῶν ὑποβληθέντων ἔργων εἶνε ἄξιον ἰδιαίτερας μνείας. Φέρον τίτλον «Σκέψεις Βασιλίσσης» ἤλθε πρὸς ἡμᾶς ἀθορύβως, ὡς πάντα τὰ λοιπὰ, μὲ χάριεν ἀλλὰ μετριόφρον ὄνομα, ζητοῦν νὰ ἀποκρύψῃ ἀφ' ἡμῶν τὴν ἀληθῆ καταγωγὴν του, μὲ τὸ ὄνομα: Κάρμεν Σύλβα! Τὸ ψευδώνυμον τοῦτο, τὸ ὅποῖον εἶνε τόσον διάσημον ἐν Παρισίοις, ὅσον καὶ ἐν Βουκουρεστίῳ, εἰς οὐδένα ἐξ ἡμῶν ἦτο ἀγνωστον. Αἱ σκέψεις ἃς περιείχεν ἦσαν ἀληθεῖς *Σκέψεις Βασιλίσσης*, βασιλίσσης μουσοτραφοῦς, φιλοσόφου καὶ ποιητρίδος ἐνταῦτ'· πρὸ παντὸς ὅμως γυναικός, ἥτις νομίζει τις ὅτι χαρακτηρίζει ἑαυτήν, ὅταν γράφῃ: «Ἵπάρχουσι γυναῖκες ἐξόχως ἀγαφαί· ἐγγίσατέ τας